

EU-FORSVARSUDSPIL:

**Et stærkt Danmark i
et sikkert Europa**

Et stærkt Danmark i et sikkert Europa

Vi lever i en omskiftelig tid. Ingen havde forestillet sig, at vi igen skulle opleve krig i Europa. En krig, som har sat store aftryk både i Danmark og i det europæiske samarbejde. Krigen i Ukraine er en påmindelse om, at freden og friheden ikke må tages for givet. At friheden ikke er gratis.

Vi skal i højere grad tage ansvar for vores sikkerhed i Europa. Danskernes 'ja' til at afskaffe forsvarsforbeholdet d. 1. juni 2022 var et klart signal om, at Danmark ønsker freden og samarbejdet med vores ligesindede, demokratiske allierede i EU. Venstre gik forrest i den kamp. Og det gør vi fortsat, når det kommer til at sikre, at vi i Danmark og Europa bliver bedre i stand til at forsvare os selv. For i Venstre tager vi ansvar for Danmarks sikkerhed, sådan at fremtidige generationer kan nyde den samme trygge opvækst, som vi har fået. Vi vil have et stærkt Danmark, som kan blive en integreret del af et mere sikkert Europa.

Hver for sig skal alle Europas lande styrke deres forsvar. Men på toppen af det bør vi på en række områder også styrke samarbejdet, så vi i højere grad bliver i stand til at løse udfordringerne med bl.a. krig, migration og cybersikkerhed. For det er grænseoverskridende problemer, der kræver grænseoverskridende løsninger. Dem løser vi oplagt via EU, hvor vi kan stå sammen mod dem, som ikke ønsker en verden præget af demokrati, frihed og velstand.

Vores arbejde i EU skal ske i fælles fodslag med NATO-samarbejdet, som er helt afgørende for Danmark. NATO og det transatlantiske bånd er fortsat krumtappen for vores sikkerhed. Punktum.

Derfor skal EU's forsvarsdimension og NATO være både/ og – og ikke et enten/eller. Det er afgørende for Venstres tilgang til EU samarbejdet.

Det ændrer ikke ved, at det er en helt afgørende opgave i de kommende år, at Danmark og resten af Europa i langt højere grad tager ansvar for vores egen sikkerhed.

*For et stærkt Danmark i et sikkert Europa.
Morten Løkkegaard - Troels Lund Poulsen*

Syv konkrete forslag til et mere sikkert Europa

1. EU skal have en indsatsstyrke, der kan sættes ind ved de ydre grænser
2. EU skal have en "cyberbrigade" og et styrket cybersamarbejde
3. Ukraine skal kunne tilslutte sig European Defence Fund
4. EU skal give hjælp til selvhjælp til den ukrainske forsvarsindustri
5. Flere investeringer i forsvar - EIB og ATP skal i spil
6. Der skal udpeges en forsvarskommissær
7. Styrkelse af EU's forsvarskapacitet gennem øget egenproduktion af ammunition og våben

Godt for Danmark, at forsvarsforbeholdet er væk

Der er ingen tvivl om, at Danmark er bedre stillet uden forsvarsforbeholdet. Og at det har haft en håndgribelig og positiv betydning for Danmark, at vi nu ligeværdigt kan deltage i EU-samarbejdet på sikkerheds- og forsvarsområdet. Det er der allerede håndfaste, konkrete eksempler på:

- Danmark kan nu bidrage til EU's militære indsatser.
- Danske træningsaktiviteter er tilknyttet EU's militære træningsmission til støtte for Ukraine.
- Danmark har udsendt et helikopterlægebidrag til Operation Althea i Bosnien-Hercegovina. Vi genudsender bidraget andet halvår 2024.

Disse ting var tidligere ikke muligt med forsvarsforbeholdet.

Dernæst deltager vi nu i det permanent strukturerede samarbejde (PESCO) på forsvarsområdet. Det gør det langt nemmere at samarbejde med vigtige partnere – både i og uden for EU – på områder af strategisk interesse for Danmark.

Vi deltager i to PESCO-projekter om hhv. cyberreaktionshold og militær mobilitet – sidstnævnte med USA, Canada og Norge ved bordet. Forsvarsforbeholdet svækkede tidligere vores indflydelse i den sammenhæng og begrænsede vores muligheder for at samarbejde med internationale partnere.

Endelig kan vi nu støtte op om og bidrage til EU's indsats ift. at imødekomme Ukraines militære behov, ikke mindst på ammunitionsområdet.

På den korte bane gennem bl.a. fællesindkøb – fx gennem Det Europæiske Forsvarsagentur, hvor vi fra dansk side er med i et konkret fællesindkøb af ammunition til Ukraine sammen med en række andre EU-lande.

Men også på den længere bane ift. at styrke vores forsvarsindustri kapacitet til at levere på den massive efterspørgsel efter forsvarsmateriel.

1. EU skal have en indsatsstyrke, der kan sættes ind ved de ydre grænser

Der skal ikke opbygges en fast fælles EU-hær, men det er afgørende at styrke det militære samarbejde mellem EU-landene. På den måde kan vi sammen løse nogle af de tværgående udfordringer, der kræver en koordineret og effektiv indsats. En central del af dette samarbejde er evnen til at mobilisere og indsætte enheder fra EU-landene i særligt kritiske situationer, især når det handler om at beskytte EU's ydre grænser.

Venstre mener, at alle EU-lande skal være i stand til at bidrage til en indsatsstyrke, der om nødvendigt kan indsættes hurtigt og effektivt, for at beskytte EU's ydre grænser. Indsættelse kan indebære alt fra maritim overvågning og grænsekontrol, humanitære indsatser og krisehåndtering til kampsoldater afhængig af opgaven.

Vi skal styrke EU's ydre grænser for blandt andet at mindske migrationen mod Europa og Danmark. Det europæiske asylsystem fungerer ikke i dag, og der er ikke styr på EU's ydre grænser. Alene sidste år blev der registreret ca. 380.000 irregulære grænsekrydsninger ved de ydre grænser. Der kan også opstå udfordringer med sikkerheden i øvrigt ved EU's grænser, hvor der kan være behov for at sætte hårdere ind med en fælles indsatsstyrke i særligt kritiske situationer.

Venstre foreslår endvidere, at Det Europæiske Forsvarsagentur i højere grad end i dag skal arbejde for at standardisere forsvarsudstyr og -procedurer på tværs af medlemsstaterne for at sikre interoperabilitet og samarbejdsevne i operationelle situationer. Det skal ske i fælles fodslag med NATO-samarbejdet, som fortsat er helt afgørende for Danmark og Europas sikkerhed.

2. EU skal have en "cyberbrigade" og et styrket cybersamarbejde

Vi ved, at EU-landene igen og igen udsættes for angreb i den digitale verden såsom cybersabotage, digital misinformation og anden skadelig aktivitet, ofte iværksat af aktører som Rusland. Disse angreb retter sig specifikt mod sårbarheder og kritisk infrastruktur i samfundet, herunder lufthavne, forsyningssektorer, satellitudstyr, virksomheder og sågar privatpersoner. Disse typer angreb er uacceptable, men desværre også en realitet, som vi må forholde os til.

Venstre foreslår, at EU skal etablere en stærk "cyberbrigade", der kan trykke igen i den hybride krig mod fremmede magter, når der udføres koordinerede hybridangreb mod EU's medlemslande.

Vi står langt stærkere, hvis vi puljer ressourcer på cybersikkerhed, og mere effektivt kan modstå russisk aggression. Den nuværende mangel på centraliserede ressourcer og ekspertise til at tackle avancerede cybertrusler udfordrer vores sikkerhed.

EU skal stille sig i spidsen for at styrke koordinationen bl.a. mellem medlemslandenes eksisterende reaktionsteams (CSIRT) og sikkerhedsoperationscentre (SOC).

Men der bør også laves et fællesskab af frivillige eksperter eller tidligere cyberværnepligtige, som melder sig til en EU-reservestyrke. Den kan så indsættes i særligt tilspidsede situationer. Eller om nødvendigt på skift være tilgængelige for at give hurtigt modsvar på udefrakommende angreb på EU på dette felt.

3. Ukraine skal kunne tilslutte sig European Defence Fund

I Danmark går vi foran, når det kommer til at støtte Ukraines frihedskamp mod Rusland. Det gør vi, fordi ukrainernes kamp også er vores kamp. For hvis ikke Rusland stoppes i Ukraine, vil de med al sandsynlighed fortsætte til andre europæiske lande.

Venstre foreslår, at Ukraine skal kunne tilslutte sig European Defence Fund. Det er i både Danmarks og Europas interesse, og kan gavne frihedskampen og samtidigt fremme forsvarsindustriens konkurrenceevne, effektivitet og innovationskapacitet på tværs af hele unionen.

Ved at lade Ukraine indgå i samarbejdet kan vi understøtte Ukraines egen forsvarsindustri, så de på sigt kan blive mere selvforsynende. Og samtidig vil det være et led i arbejdet med løbende at få Ukraine nærmere et egentligt EU-medlemskab, når de opfylder betingelserne.

Venstre mener desuden, at Ukraines forsvarsminister allerede i dag skal have mulighed for at deltage i Rådsmøder som observatør.

4. EU skal give hjælp til selvhjælp til den ukrainske forsvarsindustri

EU-landene har stor interesse i at forbedre Ukraines modstandsdygtighed i kampen for frihed mod Rusland. Danmark går allerede forrest i forhold til at afsøge veje, hvor ukrainsk forsvarsindustri kan støttes direkte – men EU skal også spille en rolle. Det vil både gavne forsyningskæderne til fronten og samtidig være med til at holde gang i det ukrainske samfund langt bag ved linjerne.

Venstre foreslår, at EU går forrest med en målrettet indsats for, at ukrainske og europæiske virksomheder indgår partnerskaber om at opbygge kapacitet til vedligehold i Ukraine. Så er hjælpen nær og logistikken mindre svær, når deres militære materiel kræver mere kompliceret vedligehold.

Det skal også gøres mere attraktivt at investere i ukrainsk forsvarsindustri og EU skal gå forrest for, at EU-landenes forsvarsindustri lettere kan etablere sig i Ukraine. Konkret skal den ambition afspejles i Europa-Kommissionens forsvarsindustrielle strategi, som sætter retning for EU's indsats på området. Det vil også gøre det lettere for EU, når der skal bygges bro på tværs af landegrænser.

5. Flere investeringer i forsvar - EIB og ATP skal i spil. Forsvarsinvesteringer er bæredygtige investeringer

I dag er den Europæiske Investeringsbank begrænset i sine investeringer, da den ikke må investere i våben-systemer og forsvarsteknologi. Det var måske klogt engang. Men Venstre mener, at Europa nu er nødt til at tilpasse sig den nye virkelighed.

Vi foreslår derfor, at mandatet for investeringer udvides, så den europæiske investeringsbank også kan investere i europæiske virksomheder, der producerer våben og ammunition.

På samme måde mener vi, at ATP bør påtage sig et større ansvar ved at investere i og dermed understøtte udviklingen af den danske og europæiske forsvarsindustri. Dette vil bidrage til at styrke Europas forsvarskapacitet og skabe arbejdspladser og økonomisk vækst i regionen. Der skal også skabes et mere effektivt samarbejde om fælles indløb af forsvarsmateriel i EU.

Det er vigtigt at erkende, at det vil være et langt sejt træk at sikre en stærk forsvarsindustri i Europa. Derfor er det afgørende, at vi implementerer de nødvendige tiltag hurtigst muligt. Derfor mener Venstre, at både EIB og ATP skal gå forrest for at sikre handling.

Vi skal også styrke private aktørers incitament til at investere i forsvarsindustri. Derfor skal det afsøges, om man på EU-niveau kan åbne op for, at forsvarsinvesteringer kan markedsføres som bæredygtige.

Venstre mener, at ligesom der længe har været et særligt fokus på ESG (Environmental, Social, Governance), så viser den aktuelle situation, at investeringer i "D for Defence" tilsvarende skal være et udtryk for samfundsansvar.

6. Der skal udpeges en forsvarskommissær

Venstre mener, at det militære samarbejde på tværs af EU-landene bør styrkes markant for at imødekomme de aktuelle sikkerhedsudfordringer. Til at samle tråde og skubbe på, foreslår vi, at EU får en forsvarskommissær.

Forsvarskommissæren skal spille en central rolle i både at koordinere og styrke den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik for EU's medlemslande. Samtidig vil den nye kommissær sikre en bedre sammenhæng mellem EU's forsvars- og sikkerhedspolitik og andre vigtige politikområder som f.eks. udenrigspolitik, handel og migrationspolitik.

Dette vil gøre det lettere at sætte handling bag intentioner, fremme en mere helhedsorienteret tilgang til sikkerhed og forsvar i EU og styrke unionens evne til at reagere effektivt på komplekse udfordringer.

7. Styrkelse af EU's forsvarskapacitet gennem øget egenproduktion af ammunition og våben

Venstre foreslår, at EU aktivt skubber på at få opbygget kapaciteten til at producere mere ammunition og våben. Vi skal imødekomme den massive efterspørgsel på forsvarsmateriel i Europa, og derfor skal EU-landene have en høj forsynings-sikkerhed af kritisk forsvarsmateriel, som mindsker afhængigheden af eksterne leverandører.

Der er allerede nu lang leveringstid på ordrer, hvorfor egenproduktion også skal kunne give vores allierede de krævede våben og ammunition i hænderne hurtigere.

I Danmark har vi allerede påbegyndt dette arbejde med statens opkøb af en våbenfabrik i Nordjylland. Dette initiativ skal udvides på europæisk niveau. Ved at investere i yderligere egenproduktion af ammunition og våben i de europæiske lande kan vi sikre en mere stabil og sikker forsyningskæde, skabe nye arbejdspladser og fremme teknologisk innovation inden for forsvarsindustrien.

Venstre

Morten Løkkegaard

Stem Venstre 9. juni

Et stærkt Danmark i et sikkert Europa

Venstre
For Danmarks skyld

Venstre